

Ὁ παρὼν τόμος πρωτοκυκλοφόρησε ὑπὸ τὸν τίτλο
Θεία Λατρεία – Προσδοκία καὶ ὄρασις Θεοῦ, στὴ σειρά:
ΑΡΧΙΜ. ΑΙΜΙΑΝΟΥ, «Κατηχήσεις καὶ Λόγοι»,
ὡς ἔκδοση τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου,
Ὁρμύλιας Χαλκιδικῆς.

Α΄ Ἔκδοση: Μάρτιος 2003

ISBN 978-960-518-362-2

© 2003, Ι. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ – ΟΡΜΥΛΙΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
« Ι Ν Δ Ι Κ Τ Ο Σ » Α Ν Ω Ν Υ Μ Ο Σ Ε Κ Δ Ο Τ Ι Κ Η Ε Τ Α Ι Ρ Ε Ι Α

Καλλιδρομίου 64, 114 73 ΑΘΗΝΑ, Τηλ.: 210.88.38.007, e-mail: indiktos@indiktos.gr
Ἐξαδακτύλου 5, 546 35 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, Τηλ.: 2310.23.10.83, Fax: 2310.26.23.99

ΑΡΧΙΜ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ
ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΙΤΟΥ

ΘΕΙΑ ΛΑΤΡΕΙΑ

ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ ΚΑΙ ΟΡΑΣΙΣ ΘΕΟΥ

Β' ΕΚΔΟΣΗ

Πρόλογος:

Καθηγούμενος Ἱερᾶς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΕΙΣΙΣΑΙΟΣ

Εἰσαγωγή:

Ὁμότιμος Καθηγητῆς
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΦΟΥΝΤΟΥΛΗΣ

Ἐπιμέλεια κειμένου - Σχολιασμός:

ΙΕΡΟΝ ΚΟΙΝΟΒΙΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΟΡΜΥΛΙΑΣ

ΙΝΔΙΚΤΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ 2009

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μετά περισσῆς χαρᾶς ἀλλὰ καί τινος δισταγμοῦ ἐδέχθην νὰ προτάξω δύο λόγια, ἀντὶ προλόγου, εἰς τὸν νέον τόμον, τὸν ὁποῖον μετ' ἀκριβείας καὶ διακρίσεως ἐπεμελήθη ἡ ἀδελφότης τοῦ ἐν Ὁρμυλία Μετοχίου μας, τέταρτον τῆς σειρᾶς «Κατηχήσεις καὶ Λόγοι» τοῦ σεβαστοῦ Πατρὸς καὶ Γέροντος ἡμῶν Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμ. Αἰμιλιανοῦ.

Μετά χαρᾶς μὲν, διότι, ὡς ἀχρεῖον τέκνον καὶ ταπεινὸς διάδοχος του εἰς τὴν διακονίαν τῆς ἐν ἹΑθῶ Συμμενοπετριτικῆς ἀδελφότητος, ἔχω τὴν εὐκαιρίαν, καὶ ἐκ μέρους τῶν συμμοναστῶν ἀδελφῶν μου, νὰ ἀντιπροσφέρω ἐκ θαθέων τὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Πατέρα μας, ὁ ὁποῖος ὡς καλὸς γεωργὸς ἔσπειρε πεφροντισμένως καὶ ἀφειδῶς τὸν σπόρον—λόγον τοῦ Θεοῦ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν τέκνων του καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐθυσίασεν ὅλην τὴν ζωὴν του.

Αὐθορμήτως ἀναδύονται εἰς τὴν μνήμη μου ὀλίγον διεσκευασμένα τὰ ἐκφραστικὰ λόγια ἐνὸς γηρῆσι ὑποτακτικοῦ πρὸς τὸν ἅγιον Γέροντά του: «Ἀληθῶς τί ποθεινότερον ἀληθινοῦ πατρὸς, καὶ τοῦτο ἐπὶ Θεοῦ λαμβανόμενον; Οὐδὲν τῶν ἐπὶ γῆς ἦν ἡδύ, μὴ παρούσης τῆς σῆς κοινωνίας. Ἐγὼ τὸν ἀέρα βλέπειν οὐκ ἤθελον ἢ τὸν σὸν προσβλέπειν χαρακτῆρα. Ἐνευ σοῦ καὶ ὁ ἥλιός μοι κατηφῆς. Σὺ μου τὸ φῶς, ὁ ἀειφανὴς λύχνος τῶν ἐν ψυχῇ σκοτεινῶν λογισμῶν, ράβδος ὑποστηρίζουσα, προθυμίας ἀλοιφή. Καὶ τίς πρὸς τὸ φῶς οὐκ ἀποτρέχει;»¹

Μετά δισταγμοῦ δέ, ἐκ τῆς συναισθήσεως ὅτι ὀλίγα καὶ ἐντελῶς ἀνάξια λογίζονται ὅσα πάσχομεν καὶ ὑπομένομεν ὑπὲρ Χριστοῦ, ἐὰν φέρωμεν ἐνώπιον ἡμῶν τοὺς ἀσκητικούς ἀγῶνας καὶ τὰ χριστομίμητα πάθη τοῦ Γέροντος.

1. Βλ. Θεοδώρου Στουδίτου, *Ἐπιστολαὶ* 1, 2, PG 99, 909BC.

ΘΕΙΑ ΛΑΤΡΕΙΑ

Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐκεῖνος ἀγαπητικῶς καὶ στοργικῶς συγκαταβαίνει, συμπορεύεται μετὰ τῆς ταπεινότητός μας καί, ἐν παραβολαῖς λαλῶν, διανοίγει βαθμηδὸν τὰς θύρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ μᾶς εἰσάγει εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τὴν πόλιν τὴν ἐπουράνιον, ὥστε «να ἀκοῦμε τίς ὁμιλίες τῶν ἀγγέλων, νὰ βλέπουμε τοὺς χοροὺς τῶν προφητῶν, τοὺς θρόνους τῶν ἀποστόλων. Νὰ ἀπολαμβάνουμε τὴν χαρὰν τῶν μαρτύρων, τῶν ὁσίων τὴν εὐφροσύνην καὶ νὰ συμμετέχωμε εἰς τὸ ἀτέλειωτο καὶ ἀλείψωτο πανηγύρι τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ».

Ἦντως ὁ Γέροντας, διὰ βίου γνήσιος λάτρης καὶ λειτουργὸς τοῦ Θεοῦ, μονίμως τήκεται διὰ τὸν Θεόν, ἀκολουθῶν ἐραστικῶς Αὐτῷ ὅπου ἐὰν τὸν ὁδηγῇ.

Ὁ ἴδιος ἐξωμολογεῖτο κάποτε ὅτι εἰς παιδικὴν ἡλικίαν, ἀναγινώσκων εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν περὶ τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ Ναοῦ, βαθυτάτην ἐδέχετο ἐντύπωσιν εἰς τὴν ἐφιεμένην τὸν Θεὸν ψυχὴν του ἐκ τοῦ ἐρωτήματος τοῦ νεαροῦ Σολομῶντος: «εἰ ἀληθῶς κατοικηθεὶς ὁ Θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς;»². Θὰ ἐλέγομεν σήμερον ὅτι ὑπῆρξε καὶ ὁ ἴδιος κεκλημένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ οἰκοδομήσῃ τόπον σκηνώματος τῆς δόξης Του, νὰ ἀναστήσῃ λατρείαν ἀρμόζουσαν εἰς τὴν μεγαλειότητα τοῦ ὀνόματός Του.

Ἦδη ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου «Θεῖα Λατρεία, προσδοκία καὶ ὄρασις Θεοῦ» ὀρίζει καὶ καλλιεργεῖ τὴν διάθεσιν, μεθ' ἧς ὁ ἀναγνώστης ὀφείλει νὰ ἐγκύψῃ εἰς τὸ περιεχόμενον του· διάθεσιν φιλήκοον τῆς θείας φωνῆς, ἣ ὁποία προτρέπει: «Ἄνοιξε, ἄνθρωπε, τὰ μάτια σου καὶ τὰ αὐτιά σου καὶ πρόσεξε καλὰ ὅλα ὅσα θὰ σοῦ δείξω, γιατί γι' αὐτὸν τὸν σκοπὸ ἤλθες ἐδῶ. Ἐπειτα λέγε στοὺς φίλους σου αὐτὰ πού θὰ δῆς»³.

Ἡ προσωπικὴ πρὸς τὸν Θεὸν λατρεία τοῦ Πατρός μας ἦτο ἐντό-

2. Γ' Βασ. 8, 27.

3. Βλ. Ἰεζ. 40, 4.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

νως κεχρωσμένη μετά μυστικῆς χροιᾶς. Πολλάκις ἐπανελάμβανεν ὅτι ὁ χρόνος τῆς λατρείας εἶναι «καιρὸς ἀποκαλύψεων»· εἶναι ἡ ὥρα ἀκριβῶς, καθ' ἣν ὁ Κύριος ἀποκαλύπτει τὸν ἑαυτὸν του εἰς τοὺς χευμαζόμενους ἐν τῇ θαλάσῃ μαθητάς, κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἐν τῷ κελλίῳ ἐτοιμασίας ἐκάστου ἐν νηστεία, ἀγρυπνία καὶ προσευχῇ.

Ἠλλοιωμένος πάντοτε τὴν ὄψιν κατὰ τὴν προσέγγισιν τῶν ἱερῶν μυστηρίων, ἐζήτει καὶ ἀπὸ τὰς ἀδελφότητας αὐτοῦ νὰ διακρατοῦν τὴν θείαν λατρείαν εἰς ἐπίπεδον ὑψηλὸν καὶ ζωντανόν. Δι' ὃ καὶ κατηγήσεις ἐπὶ λειτουργικῶν θεμάτων ἐγίνοντο συχνῶς, ὅλον τὸ πλάτος τῆς λατρείας ἐκδιπλοῦσαι καὶ ἀναλύουσαι.

Ὁ ἀνὰ χεῖρας τόμος περιέχει ὀμιλίας καὶ κατηγήσεις, δεκατέσσαρας τὸν ἀριθμὸν, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται τόσον εἰς τὴν ἐν τῇ λατρείᾳ –ιδιαιτέρως ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ– ἀποκάλυψιν τοῦ Χριστοῦ, ὅσον εἰς τὴν βίωσιν τῆς παρουσίας του καὶ τὴν ἰκάνωσίν μας «πρὸς τὸ δέξασθαι τὰ θεῖα δῶρα καὶ φυλάξαι»⁴.

Ἡ θεία λατρεία, μοναδικὸν καὶ αἰώνιον δῶρον τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν του, ἀποτελεῖ τὴν ὁδόν, εἰς τὴν διάβασιν τῆς ὁποίας ἐκάστη ψυχὴ ἐκδηλώνει τὴν ἄθλησίν της, τὴν ἄσκησίν της, τὴν ἐναγώνιον προσδοκίαν ὁράσεως τοῦ ἀγαπωμένου θείου προσώπου, τὸν ἐρχομὸν καὶ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὁποίου, πρῶτ' ἄνω, καθ' ἡμέραν ταχὺ ἐπικαλεῖται.

Εἰς τὸν ναὸν εἰσερχόμεθα ὡς εἰς τὸν «τόπον τῶν ὀνείρων μας», τὸν «τόπον τῆς τρυφῆς», τὴν ἀπαρχὴν τῆς αἰδίου ζωῆς, τὴν νέαν Ἐδέμ, ὅπου μᾶς φιλοξενεῖ ὁ Κύριος ἀπὸ τοῦ νῦν διὰ νὰ τὸν λατρεύσωμεν, νὰ ἀπολαύσωμεν τῆς δόξης τῆς μεταμορφώσεώς του, νὰ συνομιλήσωμεν μαζί του, νὰ γίνωμεν «θείας κοινωνοὶ φύσεως»⁵, νὰ πολιτογραφηθῶμεν εἰς τὸν οὐρανόν.

4. Βλ. Νικολάου Καβάσιλα 1, 2, σελ. 32.

5. Β' Πέτρ. 1, 4.

ΘΕΙΑ ΛΑΤΡΕΙΑ

Τὴν γυμνασίαν πρὸς τὴν ὁδὸν αὐτὴν ἀποκαλύπτει μυσταγωγικῶς ὁ Γέροντας μὲ τρόπον ἄπτόν, παιδαγωγικόν, κατηχητικόν, παρακλητικόν ἀλλὰ καὶ μὲ πλήρη αἴσθησιν βεβαιότητος, ἀληθείας καὶ αὐθεντικότητος. Παριστάμενος ἀδιαλείπτως ἐνώπιον τοῦ ἀοράτου Κυρίου ὡς ὄρατοῦ, γνωρίζει μυστικόν τινα τρόπον, ὥστε νὰ παριστᾷ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα του, τοὺς μοναχοὺς, καὶ ὅποιον ἄλλον ζητεῖ τὴν μεσιτείαν του πρὸς τὸν Θεόν.

Δὲν εἶναι ἴσως τυχαῖον ὅτι προϊόντος τοῦ χρόνου ὠμίλει ὀλονὲν καὶ συχνότερον περὶ τοῦ μυστηρίου αὐτῆς τῆς παραστάσεως, τὴν ὁποίαν μάλιστα συνέδεε μὲ τὴν σιωπὴν· «Αὐτὴ ἡ σιωπὴ εἶναι ἡ αἰωνία κραυγὴ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· εἶναι μία αἰώνιος παράστασις ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ». Ἀλλὰ ἡ μυστηριακὴ αὕτη σιωπὴ παρέμπει εἰς τὸ μυστήριον τῆς ὁγδόης ἡμέρας, εἰς τὴν καινὴν λατρείαν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.

Χάριτας ὀφείλομεν εἰς τὸν ἐλλογιμώτατον λειτουργιολόγον Καθηγητὴν κ. Ἰω. Φουντούλην, διακεκριμένον διδάσκαλον ἐν πᾶσι, διὰ τὴν εἰσαγωγὴν του εἰς τὸν παρόντα τόμον, ἡ ὁποία εἶναι καρπὸς ἐνθουσιασμοῦ, ἀγάπης, τιμῆς καὶ εὐσυνειδησίας.

Τέλος, εἰς ὅσους πολυτρόπως ἐκοπίασαν καὶ ὅσους θεοφιλῶς ἐγκύβουν εἰς τὸν ἀποκαλυπτικὸν τοῦ Γέροντος λόγον, εὐχόμεθα τὴν κρείττονα ἐκ τῆς θείας λατρείας ἀλλοίωσιν, ὡς ἔκ τινος μυστικοῦ κατόπτρου τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, τοῦ Θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ἐν Ἀγίῳ Ὁρει τῇ 8ῃ Αὐγούστου 2001
μνήμη τοῦ ἁγίου Αἰμιλιανοῦ ἐπισκόπου Κυζίκου

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας
Ἀρχιμ. Ἐλισαῖος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

*Όφειλή τιμῆς και ἀγάπης
στόν Γέροντα Αἰμιλιανό*

Ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Αἰμιλιανός, πνευματικός πατήρ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας τοῦ Ἁγίου Ὁρους και τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ὁρμυλίας, και μάλιστα κτίτωρ αὐτοῦ, μέ τήν σειρά τῶν ἤδη ἐκδεδομένων ἀπό τὰ πνευματικά του τέκνα κατηχήσεων και λόγων ἀνοίγει τήν θύρα τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας και τῆς οἰκοδομῆς σ' ἕνα εὐρύτερο κοινό, πέρα ἀπό τόν κύκλο τῶν μοναχῶν, τῶν μοναζουσῶν και τῶν ἀμέσων κατὰ καιρούς ἀκροατῶν του. Οἱ θησαυροὶ τῆς θύραθεν και τῆς πνευματικῆς γνώσεως, πού ὁ ἴδιος μέ λιπαρή μελέτη και βίωση τῶν ἀληθειῶν τῆς πίστεως και τῶν ἐσωτάτων μυστηρίων τῆς ἐν Χριστῶ ζώῃς, μέ κόπους, μόχθους και ἀσκητικούς ἰδρωῶτες και ἀλαλήτους στεναγμούς ἔπαθε και ἔμαθε και θησαύρισε, προσφέρονται και διανέμονται ὡς ἀντίδωρο ἀγάπης σέ ὅλους ὅσους τόν γνώρισαν, τόν σεβάσθησαν, διδάχθησαν ἀπό τόν ἔμπρακτο λόγο και τόν ἔλλογο βίο του και μέ πίστη και ἀγάπη τοῦ ἐμπιστεύθησαν τήν πνευματική τους καθοδήγηση και προκοπή.

Ὅποιος μόνο ἐξ ἀκοῆς γνώρισε τὸ πολυδιάστατο ἔργο τοῦ πατρὸς Αἰμιλιανοῦ και ὅποιος ἐξ αὐτοψίας παρακολούθησε τήν γένεση και εἶδε τήν πορεία και τήν ἀκμὴ ἑνὸς ἀπροσδιορίστων διαστάσεων πνευματικοῦ ἄθλου, τήν δημιουργία δύο πολυμελεστάτων μοναστικῶν ἀδελφοτήτων, μένει ἐνεὸς ἀναλογιζόμενος τήν δύναμη τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, πού μέ τήν χάρη τοῦ Θεοῦ γινόταν πόλος ἑλξεως και αἰτία ἀφιερώσεως τόσων νέων, και ἰδιαίτερος ἀξιολόγων και προικισμένων ἀνθρώπων, στήν μοναστική πολιτεία.

Ὁ πατὴρ Αἰμιλιανὸς στέκεται στὸ μεταίχμιον ἀφ' ἑνὸς μὲν μιᾶς γενεᾶς ἢ ὁποῖα στρέφεται πρὸς τὸν κόσμον καὶ ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὶς διασπαστικὰς δραστηριότητές του, στὸ πεδίο δὲ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς στρέφεται πρὸς μίαν ἐνδοκοσμικὴν πνευματικὴν δραστηριότητα σὲ μίαν ἐσωτερικὴν ἱεραποστολήν, μοχθώντας γιὰ τὴν ἐπούλωση κοινωνικῶν πληγῶν καὶ κάλυψη βιοτικῶν ἀναγκῶν, ἀναζητώντας ἔτσι ἓνα νεώτερο τύπον μαχομένου κοσμοκαλογήρου· ἀφ' ἑτέρου δὲ μιᾶς ἐποχῆς κορεσμοῦ ἀλλὰ καὶ πνευματικῆς ὠριμάσεως, ποὺ ἀναζητεῖ τὴν δικαίωση τοῦ πιστοῦ στὸν ἀμελημένο μοναχικὸ βίον, στὴν ἐπιζήτηση τῆς κατὰ Χριστὸν πτωχείας, κακοπαθείας καὶ ἐκουσίας ἀποταγῆς τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ γιὰ τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

Μία ἀπὸ τὶς ἐρωτήσεις τῆς ἀκολουθίας τοῦ μοναχικοῦ σχήματος, τοῦ «δευτέρου βαπτίσματος», τὸ λέγει καθαρά: «Ἵπομενεῖς πᾶσαν θλίψιν καὶ στενοχωρίαν τοῦ μονήρους βίου διὰ τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν; Ναι, τοῦ Θεοῦ συνεργῶντος, τίμιε πάτερ». Ὁ δὲ Γέρον Αἰμιλιανὸς ἔπαιξε, κατὰ τὸ θέλημα καὶ τὴν πρόκριση τοῦ Θεοῦ, τὸν τίμιον ρόλον τοῦ «κατηχητοῦ» καὶ τοῦ «ἀναδόχου» στὴν ἀπόταξη καὶ σύνταξη πολλῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι προτίμησαν νὰ εἰποῦν τὸ «Ναι» στὴν θεία κλήση, σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ ἡ ὑψομένη θάλασσα τοῦ βίου τούτου φάνταζε ἀκόμη δελεαστικὴ, ἀλλ' ἤδη ἀποδεικνύοταν φοβερὰ καὶ ἀπογοητευτικὰ ρηχὴ. Ἐτσι, ὁ πατὴρ Αἰμιλιανὸς βρέθηκε χειραγωγὸς ψυχῶν καὶ ὄργανον τῆς ἀγάπης τοῦ Κυρίου, κατὰ χάριν καὶ εὐδοκίαν Θεοῦ.

Κάποτε, σὲ ὥρα πνευματικῆς συντυχίας, ρωτήθηκε πῶς ἐρμηνεύει τὸ φαινόμενο αὐτό, πῶς ἔφθασε νὰ θεωρεῖται –καὶ νὰ εἶναι– «Κοινοβιάρχης», νὰ ἀκολουθεῖται στὸν ἀνηφορικὸν καὶ στενὸν δρόμον τῆς μοναχικῆς ζωῆς ἀπὸ πλειάδα νέων ἀνθρώπων καὶ νὰ ἀξιωθεῖ μὲ τὴν ἀδελφότητά του νὰ γίνῃ οἰκιστὴς καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀνανεωτὲς τῆς μοναχικῆς πολιτείας τοῦ Ἁθωνοῦ σὲ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

περίοδο φθίνουσας λειψανδρίας. Ἐσκυψε τότε τὸ κεφάλι καὶ ἔμεινε γιὰ πολλὴ ὥρα σιωπηλός. Ὑστερα μὲ ἄκρα ταπεινοφροσύνη εἶπε· «Εἶναι ἡ ἐποχή». Πάλι σιώπησε καὶ ὕστερα πρόσθεσε· «Ὁ Θεός, ὅταν χρειασθεῖ, στέλνει ἀνθρώπους καὶ οἱ ἄλλοι ἀκολουθοῦν. Ἐρχονται μόνοι· τοὺς στέλνει ὁ Θεός». Οἱ λόγοι τοῦ Γέροντος ἔκρυβαν τὸν ἴδιο ἀπὸ τὸν μάταιο ἔπαινο τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ ἀπεκάλυπταν μιὰ ἀλήθεια καὶ μιὰ νηφάλια δίκαιη κρίση, γιὰ νὰ μὴν ἀδικοῦνται ἄνθρωποι καὶ ἐποχές. Αὐτὸ ζητοῦσε καὶ αὐτὸ εἶχε ἀνάγκη ἢ, τοῦλάχιστον, αὐτὸ μπορούσε ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, κι αὐτὸ κατὰ τὴν καρδίαν τῆς τῆς ἔδινε ἡ ἀνεχόταν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Γιὰ τὴν νέα φάση ἔπρεπε νὰ ἔλθει τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἡ πνευματικὴ γῆ νὰ δώσει τὸν καρπὸν ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς, ὁ κορεσμὸς νὰ προκαλέσει τὴν ἀποστροφή καὶ ἡ γεύση τῆς ματαιότητος νὰ δείξει τὴν κενότητα τῆς κοσμικῆς ἀλαζονείας καὶ τὴν κουφότητα τῶν νομιζομένων ἀγαθῶν καὶ ἀξιῶν τῆς ρεούσης αὐτῆς ζωῆς. Τότε, ἔλεον ἐγκατελείφθη στοὺς φυλάσσοντας μάταια καὶ ψευδῆ, καὶ ἐλάλησε ὁ Θεὸς διὰ τοῦ στόματος τῶν ὁσίων αὐτοῦ. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς ἀναδείχθηκε καὶ ὁ πατὴρ Αἰμιλιανός. Καὶ τὰ ἔρημα σκηνώματα τοῦ Ἁγίου Ὄρους γέμισαν καὶ ἀνθίσαν, καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ γυναικεῖα μοναστήρια ὑψώθηκαν καὶ ὠραΐσθηκαν γιὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὸν στηριγμὸ καὶ τὴν οἰκοδομὴ τοῦ ἀγαπημένου λαοῦ Του. Τότε ἐπληρώθη ὁ ἀληθινὸς προφητικὸς λόγος· «Εὐφράνθητι, στεῖρα ἢ οὐ τίκτουςα, ῥῆξον καὶ βόησον, ἢ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχοῦσης τὸν ἄνδρα»¹. Καὶ ἔγινε πραγματικότητα ὁ δραματισμὸς καὶ ἡ διαπίστωση τοῦ ἱεροῦ ὑμνογράφου· «Ἐξήθησεν ἡ ἐρημος, ὡσεὶ κρίνον Κύριε... τῇ παρουσίᾳ σου, ἐν ᾗ ἔστε-

1. Ἦσ. 54, 1.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	VII
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	XI
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	XIX

ΘΕΙΑ ΛΑΤΡΕΙΑ – ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ ΚΑΙ ΟΡΑΣΙΣ ΘΕΟΥ

1. ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΣΩΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥ.....	1
2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.....	19
3. Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ.....	31
4. Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ ΔΩΡΩΝ.....	51
5. Ο ΜΟΝΑΧΟΣ ΩΣ ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ [Α'].....	59
6. Ο ΜΟΝΑΧΟΣ ΩΣ ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ [Β'].....	69
7. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.....	93
8. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΔΙΑ ΤΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ.....	119
9. ΕΓΩ ΧΡΙΣΤΟΣ.....	129
10. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΩΜΑΤΑ.....	151
11. ΠΕΡΙ ΛΑΤΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΧΗΣ.....	167
12. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΙΣ.....	187
13. Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΜΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΑΟΝ.....	213
14. Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΣΜΩΝ.....	221
A. ΠΙΝΑΚΕΣ ΧΩΡΙΩΝ.....	233
B. ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΩΝ.....	249

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΑΡΧ. ΑΙΜΙ
ΛΙΑΝΟΥ ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΙ
ΤΟΥ ΘΕΙΑ ΛΑΤΡΕΙΑ - ΠΡΟΣ
ΔΟΚΙΑ ΚΑΙ ΟΡΑΣΙΣ ΘΕΟΥ
ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ &
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΤΟ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ
ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ ΜΕ ΕΠΙ
ΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΙΕΡΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣ
ΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΤΟΥΣ ΑΦΟ
ΥΣ ΒΓΟΝΤΖΑ Ο.Ε. & ΒΙΒΛΙ
ΟΔΕΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΣΑΚΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΤΟΝ
ΙΟΥΝΙΟ ΤΟΥ 2009 ΓΙΑ ΛΟ
ΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΤΙ
ΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΙΝΔΙΚΤΟΣ

Ἀριθμὸς Ἐκδόσεως: 325

Β' Ἐκδόση: Ἰούλιος 2009

Ἀντίτυπα Β' Ἐκδόσεως: 2.000

